

בס"ד

יהושע פרק א'

א. "משרת": שמש - עוזר, שזכה להנהגה בגלל שהיה משרת משה.

ב. "משה עבדי מת": אילו היה עדיין חי לא יכולתם לעבור את הירדן כי עליו נגזר

לבל יעבור "הירדן הזה": הוא הנקרא "ירדן יריחו" נהר הירדן על יד יריחו.

ג. "כל מקום אשר תדרוך": כלומר אני נותן לכם כח כדי שתכבשו את הכל "כף רגלכם": תחתית הרגל.

ד. "ארץ החתים": אחד משבעת עממים, והארץ נקראת כלה על שמו. "ועד הים הגדול": הגדול מימי ישראל - הים התיכון. "מבוא השמש": צד מערב ששם השמש באה.

ה. "לא יתיצב": לא יעמוד. "לא ארפך": הבטחה שינצח במלחמה. "ולא אעזבך": אחר המלחמה בחלוקת הארץ

ו. "רק חזק ואמץ": בהנהגת העם, בדרך ארץ.

ז. "רק חזק ואמץ": לשמור את התורה. "למען תשכיל": למען תצליח.

ח. "לא ימוש": לא יסור. "והגית בו": תחשוב בו.

ט. "אל תערק": אל תירא. "אל תחת": אל תפחד.

י. "שמרי העם": השומרים על הסדר ומשמעים את דבר המנהיג.

יא. "בקרב המחנה": בין אנשי המחנה. "צדה": מזון לדרך (מלבד לחם שעדיין השתמשו במן עד

למחרת הפסח)

"ובעוד שלושת ימים": י' בניסן.

יג. "מניח": נותן מנוחה.

יד. "בעבר הירדן": המזרחי.
"חמושים": מזוינים.

יח. "אשר ימרה את פוך": אשר יעשה ההפך מדברך.
"רק חזק ואמץ": לענוש את המורדים ולא למחול על כבודך.

יהושע פרק ב'

א. "חרש": אשה מוכרת מזון.
"אשה זונה": בשקט כדי שלא יכשלו כהמרגלים הראשונים.

ב. "לחפור את הארץ": לרגל - מלך יריחו הבין מזה שהם באו בלילה
את הארץ ולא לבקר.

ד. "ותקח": הצפינה אותם לפני שבאו שליחי המלך כאשר נודע
לה

הצפינה אותם לפני שבאו שליחי המלך כאשר נודע
שהמלך יודע.
כל אחד לחוד שאם ימצא האחד ימלט השני וגם
לומר שלא ידעה שהשני נשאר כאן.

"ותצפנו":
היא תוכל

ה. "ויהי השער לסגור": כאשר הגיע השעה לסגור את השער.
"בחשך": כשהחשיך היום - בלי אבוקה סימן שהם מרגלים.
"כי תשיגום": היום ולא מזמן יצאו.

ו. "ותטמנם": הוסיפה להטמנים יותר טוב מחשש שמא יבקשו
אותם שנית

"בפשתי העץ": בעצי פשתים.
"הערכות לה": המסורות לה.

ז. "מעברות": גשרים על הנהר.
"והשער סגרו": שליחי המלך סגרו את השער שהמרגלים לא יוכלו
לצאת באם

הם נמצאים עדיין בפנים.

ט. "אימתכם":
פחדכם.
נמוגו":
נמסו.

י. "החרמתם":
הכיתם

יא. "ולא קמה עוד רוח":
גבורה באיש להלחם עמכם

יב. "עשיתי עמכם חסד ועשיתם גם אתם עם בית אבי חסד":
לאחר שעשתה עמהם לא בקשה על עצמה שידעה
שהם לא

יהיו כפויי טובה אלא בקשה על הוריה.
סימן
"אות":

יד. "נפשנו תחתכם למות":
כלומר אנחנו נשבעים בחיינו
כי אם תתגלה האות הרבה יעשו כך
"את דברנו":

טו. "ותורדם בחבל בעד החלון כי ביתה בקיר החומה":
והחלון לחוץ החומה

טז. "ההרה לכו":
לכו אל ההר שממערב ליריחו
פן יפגשו אתכם
"שלשת ימים":
יום שרודפים ויום שחוזרים ובלילה השלישי לכו
כאשר הגיעו בני ליריחו
כא. "ותקשור":

יהושע פרק ג'
א. "טרם יעברו":
לפני עברם

ג. "ארון ברית ה'":
הכהנים הלויים
שכל זמן שמשה היה קיים היה עמוד הענן והארון
באמצע
המחנה. בימי יהושע הארון מחליף את עמוד הענן

ד. "אך רחוק יהיה":
כבודו של מקום הוא
בגלל
מקודם
"למען":
מתמול שלשום":

ה. "התקדשו": היו מוכנים

"עשה ה' בקרבכם נפלאות":

מדברי ה' "קום עבור את הירדן" והירדן היה מלא

על גדותיו

הבין יהושע כי לא יתכן שיעברו את הירדן רק עם

נפלאות

הבורא יתברך

ו. "ויאמר יהושע אל הכהנים": בי' בניסן יום שעברו את הירדן

ז. "אחל גדלך": אתחיל לעשותך גדול ומכובד

"כאשר הייתי עם משה": כשם שבקעתי הים למשה

"אהיה עמך": אבקע את הירדן לפניך

ח. "עד קצה מי הירדן": עד קצה העבר השני שיצאו ממנו ושם עמדו נושאי

הארון עד

שעברו כל העם

ט. "גשו הנה": קרבו הנה ליד ארון הברית

י. "והוריש יוריש": גרש יגרש

יא. "ארון הברית אדון כל הארץ": ארון הברית של אדון כל הארץ

יג. "כנוח": כאשר ינוחו - יעמודו

"יכרתון": יפסקו

"המים הירדים": כדרך זרמי המים

יעמדו חומה - שלא יתפשטו הנה והנה בהסרתם

ולא ישטפו

אותם המקומות

טו. "גדותיו": קצותיו - חופיו

"כל ימי קציר": תחילת ניסן

טז. "מאדם העיר": עיר ששמה אדם

"מצד צרתן": שם עיר שעומדת בצד העיר האדם

"ים הערבה": ים המלח

"תמו נכרתו": כלו ונכרתו לגמרי מן המקום

ביבשה
עמידה נכונה

יז. "בחרבה":
"הכן":

יהושע פרק ד'
ב. "שנים עשר אנשים": הם שזכרו למעלה (ג' יב) להיות נכונים

ג. "ממצב רגלי הכהנים הכין": מן המקום אשר עמדו הכן
"והעברתם אותם עמכם": כמצוות משה לבנות להם מזבח בהר עיבל ולכתוב עליו את דברי התורה.

ה. "עברו לפני ה'": יהושע עבר אחרון את הירדן והעביר את כל העם לנו, כד שיהיו בטוחים יותר כשנשארו אחריהם שהמים יעמדו אחר עד שיעבור הוא, וכיון שעברו כולם קרא לאותם שניו שר איש שהכין שהיו עמו ואמר להם שיעברו לפני הארון שהיה עדיין בתוך הירדן.

ו. "מחר": כלומר בימים הבאים.

ז. "ושתיים עשרה אבנים": ועוד שתיים עשרה אבנים
"הקים יהושע בתוך הירדן": לפרסם את המקום בו נקרע הירדן.
"עד היום הזה": עד אותו היום שבו נכתבו הדברים בספר.

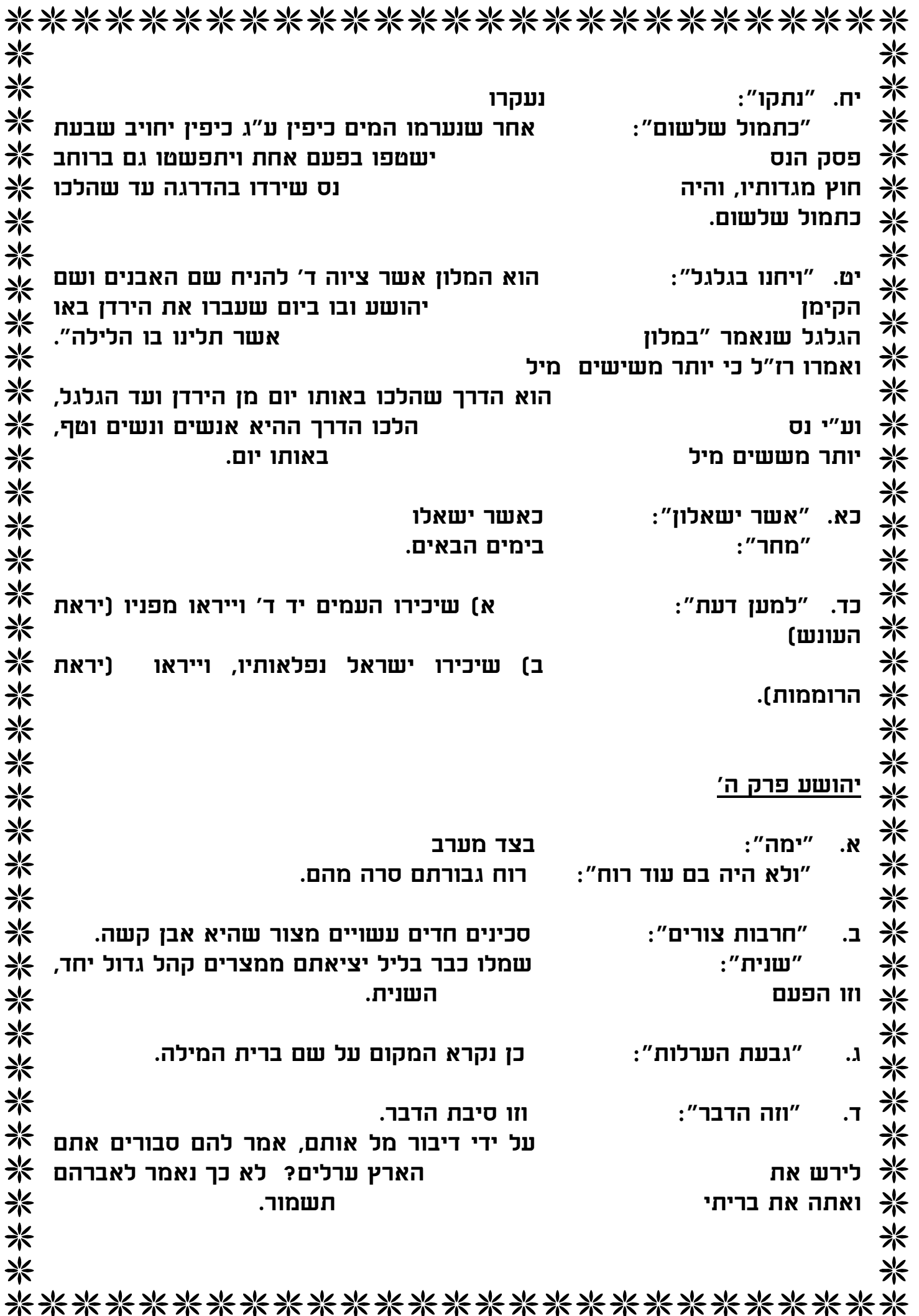
י. "עד תם כל הדבר": הקמת האבנים בירדן והעברת האבנים האחרות אל המלון.
"וימהרו": בעבור כבוד הארון שעמד עד עברם.

יא. "ויעבר ארון... לפני העם": אחר שצוה יהושע לכהנים לעלות מן הירדן אז עבר הארון ללכת לפני העם.

יב. "חלוצי צבא": חמושים לצאת בצבא.

יד. "גדל ה'": שבקע הירדן לפניו כמו שבקע הים לפני משה ויראו - (יראה).

טז. "העדות": הלוחות שהם עדות לברית שכרת ה' עם ישראל.

יח. "נתקו": נעקרו
 "כתמול שלשום": אחר שנערמו המים כיפין ע"ג כיפין יחויב שבעת
 פסק הנס ישמפו בפעם אחת ויתפשטו גם ברוחב
 חוץ מגדותיו, והיה נס שירדו בהדרגה עד שהלכו
 כתמול שלשום.

יט. "ויחנו בגלגל": הוא המלון אשר ציוה ד' להניח שם האבנים ושם
 הקימן יהושע ובו ביום שעברו את הירדן באו
 הגלגל שנאמר "במלון אשר תלינו בו הלילה".
 ואמרו רז"ל כי יותר משישים מיל
 הוא הדרך שהלכו באותו יום מן הירדן ועד הגלגל,
 וע"י נס הלכו הדרך ההיא אנשים ונשים וטף,
 יותר מששים מיל באותו יום.

כא. "אשר ישאלון": כאשר ישאלו
 "מחר": בימים הבאים.

כד. "למען דעת": (א) שיכירו העמים יד ד' וייראו מפניו (יראת
 העונש)
 (ב) שיכירו ישראל נפלאותיו, וייראו (יראת
 הרוממות).

יהושע פרק ה'

א. "ימה": בצד מערב
 "ולא היה במ עוד רוח": רוח גבורתם סרה מהם.

ב. "חרבות צורים": סכינים חדים עשויים מצור שהיא אבן קשה.
 "שנית": שמלו כבר בליל יציאתם ממצרים קהל גדול יחד,
 וזו הפעם השנית.

ג. "גבעת הערלות": כן נקרא המקום על שם ברית המילה.

ד. "זוה הדבר": וזו סיבת הדבר.
 לירש את על ידי דיבור מל אותם, אמר להם סבורים אתם
 ואתה את בריתי הארץ ערלים? לא כך נאמר לאברהם
 תשמור.

ה. "כי מלים היו":
שהיו פחות
"לא מלו":
כל אותם שיצאו ממצרים היו מולים קודם (אלו מעשרים במעשה המרגלים) מפני סכנת הדרך.

ו. "עד תם":
עד כלות

ז. "ואת בניהם הקים תחתם":
ואת הבנים שהקים ד' תחת אבותיהם המתים.

ח. "וישבו תחתם":
"עד חיותם":
ישבו במקום ששם מלו עד הרפאם.

ט. "גלותי":
"חרפת מצרים":
"גלגל":
הסירותי
התרשלותם במצות מילה גלותי

י. "עשו את הפסח":
אחר המילה - שנאמר כל ערל לא יאכל בו.

יא. "מעבור הארץ":
"ממחרת הפסח":
"קלוי":
מתבואת הארץ
ממחרת חג הפסח
שבליים צלויות באש

יב. "וישבות":
"ממחרת":
פסק
ט"ז בניסן, לאחר הקרבת העומר.

יג. "ביריחו":
"שלופה":
"לצרינו":
ליד יריחו
מוצאת מן התער
לאויבינו

יד. "שר צבא ד'":
"אל פניו":
"של":
מלאך ד' לעזור במלחמה
על פניו
הסר.

יהושע פרק ו'
א. "סגרת ומסגרת":
את שעריה מבפנים מסגרת שעריה מבחוץ ע"י ישראל.

ב. "גבורי החיל":
אנשי המלחמה.

ג. "הקיף":
סיבוב שלם (סובב יאמר גם על סיבוב לא שלם).

ד. "שופרות היובלים":
שופרות עשויות מקרני האילים הנקראים יובלים.

ה. "במשוך":
כאשר ישמיעו קול נמשך (תקיעה).

"יריעו":
ירימו קול גדול.

"תרועה גדולה":
רעש גדול.

"איש נגדו- לעבר פניו":
בלא מפריע.

ז. "החלוק":
אנשי הצבא ההולכים בראש.

ט. "והמאסף":
אנשי הצבא ההולכים באחרונה.

"הלוך ותקוע":
אינו אומר על המאסף, אלא על הכהנים.

י. "לא תריעו":
לא ישמיעו את קולם עד היום השביעי כדי שלא

העיר וישליכו אבנים מעל החומה, אם

יירגישו בני
כי אפשר לשמרם

אבל אין דרך ד' לעשות מופת

בלעדיו.

יא. "ויבאו המחנה":
שבו אל המחנה.

יד. "כמשפט הזה":
כסדר הזה.

טו. "בעלות השחר":
להיות הזמן מספיק להקיף שבע פעמים.

יז. "והיתה העיר חרם":
שממה - שיחרימו כל אשר בעיר לבל יהנו ממנה.

יח. "שמרו מן החרם":
שמרו עצמכם ואחיכם לבל יקחו מן החרם.

"פן תקדישו, ותקחו מן הקודש.
לשממה.

"לחרם":
תביאו עליו רעה גדולה.

"ועכרתם אותו":

יט. "וכל כסף וזהב":
החפצים הבלתי ראויים לד', יוחרמו. והחפצים

הראויים לד' - יוקדשו לד'.

כג. "ויניחום":
כז. "בבכורו ייסדנה":
"ובצעירו יציב דלתיה":
ויושיבום.
יניח את היסוד.
ובבן הצעיר ישים את הדלת.

יהושע פרק ז'
א. "וימעלו":
"בחרם":

ולא

בגדו הטאז.
באזהרת החרם.
אע"פ שרק אחד חטא אבל כל ישראל ערבים זה לזה, והיות
שמרו אחד על השני מעלה עליהם הכתוב כאילו כולם מעלו.

ב. "העי":
"אשר עם בית און":
"מקדם לבית אל":
"ורגלו את הארץ":
את העי
אל עיר ושמה עי
אשר אצל בית און
מזרחה לבית אל
המרגלים חטאו בזה יהושע אמר את כל הארץ והם ריגלו רק

ג. "אל תיגע":
אל תמריח

ה. "וירדפום לפני השער":
"במורד":
רדפו אחריהם משער העיר עד מקום שנקרא שברים
מורד החר

ז. "ולא הואלנו":
לא הפצנו
יהושע מתפלל לא על לו איש שנהרגו אלא על כך שבנ"י
הפכו את

עריהם לפני הגויים וכל הכנעני ובין שבנ"י נחלשו

ט. "ונסכו עלינו":
יתקבצו מסביבנו

י. "עברו":
"שמו בכליהם":
ע"י שלקחו
הטמינו

עברו ברוחי ולא זאת בלבד אלא גם לקחו ולא זאת בלבד

אלא לקחו

בחשאי ולא זאת בלבד אלא גם כחשו ולא זאת בלבד אלא

שמו

בבליהם זאת אומרת שגנבו לא על מנת לאכול אלא סתם

למזכרת

יב. "ולא יכלו בני לנצח את איביהם":

אם לא יחזירו את החרם ולא די בזה אלא אף אם לא

תשמידו את

האיש אשר מעל בחרם

יג. "קדש":

הבן - לעבור לפני ארון ברית ה'

"עד הסירכם החרם": ולא הזכיר עונש מות כשביל להקל על החוטא להודות בעוון

יד. "ונקרבתם בבקר לשבטיכם": כל שבט ושבט יתקרב לחוד

"אשר ילכדנו":

אשר יפול עליו הגורל

"יקרב למשפחות":

השבט יתקרב לאהל מועד משפחה משפחה

"תקרב לבתים":

כל דיירי בית לחוד

"לגברים":

רק הגברים ללא הנשים

טו. "נבלה":

תועבה - דבר רע

יז. "שים נא כבוד":

תן כבוד לה' ע"י

"ותן תודה":

תתודה

"אל תכחד":

אל תעלם

כ. "אמנה":

אמת אמנם

כא. "אדרת שנער":

אדרת יקרה מארץ שנער

"ולשון זהב":

מעיל זהב ארוך

"ואחמדם":

השקתי

"האהלי":

לאהל שלי

"והכסף תחתיה":

הכסף תחת האדרת

כב. "וירוצו האהלה":

כדי שלא יוכל מישהו לקחת למחר שם השבט

כג. "ויצקם":

ויציגום

כד. "ואת בניו ואת בנותיו":

לא להרגם אלא שיראו שהורגים אותי
מישור עבור

"עמק עבור":

כה. "עברתנו":

הבאת עלינו רעה
את עבן
את האהל והכלים
את הנהמות

"וירגמו אותי":

"וישרפו אותם":

"ויסקלו אותם":